

การศึกษารูปแบบพิพิธภัณฑ์เมืองสุราษฎร์ธานีที่สอดคล้องกับความต้องการ
ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วัฒนธรรมศึกษา)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การศึกษารูปแบบพิพิธภัณฑ์เมืองสุราษฎร์ธานีที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน โรงเรียนใน
สังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี

A STUDY ON SURATTHANI CITY MUSEUM CONTENT AND ITS RELEVENCE TO THE
NEEDS OF SCHOOL STUDENTS IN THE MUNICIPALITY

ศิริอร เพชรภิมย์ 4837506 LCCS/M

ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อภิญญา บัวสรวง, M.A., โสภส ศิริไสย์, Ph.D.,
พรทิพย์ อุกุศลรัตน์, ศศ.ม.

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษารูปแบบพิพิธภัณฑ์เมืองสุราษฎร์ธานีที่สอดคล้องกับความต้องการของ
นักเรียน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี” นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบพิพิธภัณฑ์เมืองสุราษฎร์
ธานีที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์เมือง
สุราษฎร์ธานีในอนาคต อาศัยข้อมูลที่เก็บได้จากผู้บริหารเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี คณะผู้บริหารและครูโรงเรียน
ในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี จำนวน 14 คน และนักเรียน จำนวน 150 คน มีการจัดเสวนาเรื่อง “เป็นไปได้
หรือไม่ที่จะมีพิพิธภัณฑ์ที่ บ้านดอน” ที่เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี

ผลการศึกษาความต้องการด้านต่างๆ เกี่ยวกับรูปแบบพิพิธภัณฑ์ที่นักเรียนต้องการ ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูล
ความคิดเห็นของนักเรียนมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ นำไปสู่การจัดทำเนื้อหาของนิทรรศการและใช้เป็นข้อมูล
พื้นฐานในการออกแบบพิพิธภัณฑ์เมืองสุราษฎร์ธานี โดยใช้รูปแบบการจัดนิทรรศการที่นำเสนอให้ผู้ชมเป็นส่วน
หนึ่งของนิทรรศการ (Immersive Environments) ซึ่งเหมาะสมกับลักษณะพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็ก กำหนด
แนวคิดหลัก คือ “เจาะเวลาหาอดีต บ้านดอน” (Bandon in the Past) นำเสนอเนื้อหาตามลำดับชั้น และโครงสร้าง
บรรยากาศที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของบ้านดอนในอดีตสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบันตลอดตั้งแต่ต้นจนจบ โดย
กำหนดแก่นเรื่องมุ่งเน้นไปที่ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของบ้านดอน (จังหวัดสุราษฎร์ธานี) ตั้งแต่การตั้งถิ่นฐาน
ริมฝั่งแม่น้ำตาปี ประสบการณ์ชีวิตของบรรพชนที่พัฒนาเมืองสุราษฎร์ธานี รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและมรดก
ทางวัฒนธรรมของจังหวัด

ผู้วิจัยพบว่าการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์เมืองสุราษฎร์ธานีมีความเป็นไปได้ คือ เนื่องมาจากนโยบายด้าน
การศึกษาของเทศบาลนครสุราษฎร์ธานีมุ่งเน้นเพื่อสร้างความเป็นเลิศทางการศึกษา มีโครงการสร้างอุทยาน
การเรียนรู้ และพบว่ามียุทธศาสตร์ที่มีความเชี่ยวชาญหลายด้าน เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ด้าน
สถาปัตยกรรม นักการเมืองท้องถิ่น นักธุรกิจ สื่อสารมวลชน พร้อมให้ความร่วมมือกับเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี
อย่างไรก็ตามผลการวิจัยพบว่ามีปัญหาและอุปสรรค คือ การเลือกสถานที่ตั้ง ในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์เมืองสุ
ราษฎร์ธานี เนื่องจากไม่มีพื้นที่ว่างและเหมาะสม และหากนโยบายการจัดตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่
สามารถสืบทอดต่อเนื่องก็จะเป็นอุปสรรคสำคัญ แนวทางแก้ไข คือ ผลักดันให้ชาวสุราษฎร์ธานีมีส่วนร่วมในการ
ดำเนินงานทุกขั้นตอน

คำสำคัญ : พิพิธภัณฑ์เมือง / วิเคราะห์ผู้ชม / การออกแบบนิทรรศการ

A STUDY ON SURATTHANI CITY MUSEUM CONTENT AND ITS RELEVENCE
TO THE NEEDS OF SCHOOL STUDENTS IN THE MUNICIPALITY

SIRIORN PETPIROM 4837506 LCCS/M

M.A. (CULTURAL STUDY)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: APINYA BUASUANG, M.A.,
SOLOT SIRISAI, Ph.D., PORNTHIP USUPARAT, M.A.

ABSTRACT

The Thesis on “A Study on Surat Thani City Museum Content and It’s Relevance to the Needs of School Students in the Municipality” aims to study the feasibility of establishing Surat Thani City Museum in the future and establish the needs of target groups . Data was collected from the management of Surat Thani Municipality, the management and teachers of schools attached to Surat Thani Municipality, for a total of 14 personnel and 150 students. The roundtable discussion for public hearing on “Feasibility of Surat Thani City Museum Establishment” was held at Surat Thani Municipality.

With regard to the study results regarding students’ needs on museum patterns, the researcher analyzed and interpreted students’ opinions and prepared a list of potential exhibition contents and drafted a design of the Surat Thani City Museum. The immersive environment method proper for enhancing the learning behavior of students was applied and the main concept was “Bandon in the Past”. The contents should consist of the history of Bandon town, focused on the settlement along Tapee River, the deeds of local heros and highlights of the natural resources of the town. The exhibit design and presentation should be supported by well-documented collections and other medums in the village’s setting.

The researcher finds that it is possible to establish Surat Thani City Museum since Surat Thani Municipality’s education policy focuses on education excellence.

A project for building a knowledge park has already been set. Several specialists such as local historians (architecture), local politicians, businessmen and the mass media are ready to collaborate with Surat Thani Municipality. However, the problems and obstacles are the location selection due to there not being a proper and vacant location. In addition, the consistent policies of local administrative organization is very important to the museum project. Participation of local people in all steps is also suggested.

KEY WORDS : CITY MUSEUM / AUDIENCE ANALYSIS / EXHIBITION DESIGN

175 pages